

-Save This Page as a PDF-

Tohara kutoka kwa Mtazamo wa Kiyahudi

Tohara ni ishara ya agano la watu wa **Kiyahudi** na **Mungu** (tazama ufafanuzi juu ya **Mwanzo El - Agano la Mungu la Tohara na Ibrahimu**). Umuhimu wake ndani ya Uyahudi unaashiriwa - miongoni mwa mambo mengine - **kwa kuingizwa kwake katika orodha ya matendo ambayo Myahudi lazima afe kishahidi badala ya kukiuka amri. kutahiriwa, au kutumikia sanamu, wanapata kifo cha kishahidi badala ya kuhusishwa nazo (Kutoka Rabba 15:7).**

Mwanzo 7:1-14 inahitaji **kutahiriwa kwa kila mwanamume, awe amezaliwa katika nyumba ya Ibrahimu** (ambao wangekuwa wana wa Ibrahimu mwenyewe na wana wa mtumishi wake na wajakazi wake) **au kununuliwa kwa fedha** (ambayo ingekuwa mgeni yeyote aliyeletwa katika nyumba ya Abrahamu). Hii ni amri iliyo wazi na mahususi. Mwanamume asiyetahiriwa katika nyumba ya Ibrahimu alipaswa kukatwa (Kiebrania: *karath*) kutoka kwa watu wake. Marabi wanatofautisha kati ya kukatwa na mikono ya wanadamu na kukatwa na mikono ya mbinguni. Kukatwa na mikono ya wanadamu kunamaanisha kutengwa na jumuiya, au adhabu ya kifo, kutegemeana na uhalifu na hali **(kama inavyoonekana katika kupigwa kwa mawe kwa Akani katika Yoshua 7)**. Kukatwa kwa mikono ya mbinguni kunamaanisha hukumu ya kifo na Mungu. **Torati inatoa mfano wa mwisho katika kisa cha Moshe, ambaye hakuwa amemtahiri mwanawe Gershoni. Malaika wa BWANA (Masihi aliyezaliwa kabla ya kuzaliwa) alimtokea yeye na mkewe Tzipora na alikuwa anaenda kumuua Moshe.** Malaika angemkata Moshe kwa mikono ya mbinguni kama si kwa kuingilia kati kwa haraka kwa Tzipora, ambaye alimtahiri mtoto (Gershoni hakuwa na umri wa siku nane tena, lakini mitzvah ya kumtahiri mtoto ingalisimama.⁴⁵

Wayahudi na Wamataifa wote wanatambua tohara kama alama ya kutofautisha ya Uyahudi. Sheria ya Simulizi inaorodhesha baadhi ya sifa kuu za tohara. Rabi Ishmaeli anasema, **“Tohara ni kuu, ambayo kwa hiyo agano lilifanyika mara kumi na tatu” (Mwanzo 17)**. Rabi Jose anasema, **“Kutahiriwa ni kuu kuliko hata ukali wa Sabato.”** Rabi Yoshua Karha asema, **“Kutahiriwa ni kuu, ambayo hata kwa ajili ya Moshi, mwenye haki, hakusimamishwa hata saa moja” (Kutoka 4:24)**. Rabi Nehemia anasema, **“Tohara ni kubwa, isiyo na amri juu ya ukoma” (Negaimu 7:5)**. Rabi anasema, **“Kutahiriwa ni kuu, kwa maana pamoja na kazi zote za kidini ambazo baba yetu**

Ibrahimu alitimiza, yeye hakuitwa “bila lawama” mpaka alipotahiriwa, kama ilivyoandikwa, “Enendeni mbele yangu nanyi mtakuwa bila lawama. Baada ya mtindo mwingine [in asemwa], kubwa ni tohara; lakini kwa ajili yake, Yeye aliye Mtakatifu, na ahimidiwe, hakuwa ameumba ulimwengu, kama ilivyoandikwa katika Yeremia 33:25, “Lakini kwa ajili ya agano langu mchana na usiku, sikuiweka mielekeo ya mbingu na dunia.” (Nedarim 3:11).

Ingawa tohara inaweza kutumika kwa moyo (**Kumbukumbu la Torati 10:16, 30:6; Yeremia 4:4, 9:25ff; Warumi 2:25ff**), **tendo la kimwili haliwezi kamwe kukomeshwa: Rabi Elazar wa Modim alisema, “Mtu anayetia unajisi vitu vitakatifu, na mtu anayezidharau sikukuu, na mtu anayefanya uso wa mwenzake kuwa na kichefuchefu hadharani, na anayebatilisha agano la baba yetu Abrahamu [i.e. huondoa tohara yake], amani iwe juu yake, na anayefanya upuuzi juu ya Taurati, ingawa ana ujuzi wa Taurati na matendo mema, hana sehemu katika ulimwengu ujao”** (Pirkei). Avoti).

Mtazamo huu pia unaonyesha jinsi agano lilivyo kiini cha utambulisho wa jumuiya ya Kiyahudi katika usafi wa asili yake - na hivyo kwa ahadi za Mungu za ukombozi: **Wakati huo watu wako watakombolewa (Danieli 12: 1)**. Kupitia sifa ya nani? Rabi Samweli bar Nahmani alisema, **“Kupitia sifa ya ukoo wao, kwa maana in asemwa, ‘Walete Wanangu kutoka mbali na binti zangu kutoka miisho ya dunia. Kila mtu aliyeitwa kwa Jina Langu’ (Isaya 43:6b-7a). Rabi Lawi alisema Yoshua 5:2 inatangaza, “Kwa stahili ya tohara. Kwa maana mstari wa maelezo haya unasema: Jifanyieni visu vya gumegume na mtahiri . . . wana wa Israeli (Midrash Zaburi 20:3).**

Madai yaliyotolewa na waamini wa Mataifa na Wayahudi waliofika kwa Baraza la Yerusalemu (tazama Shoka - Ndugu wa Uongo waliingia kwa siri ili Kupeleleza Uhuru wetu katika Masihi) kwamba msipotahiriwa kulingana na desturi ya Musa hamwezi kuokolewa (**Matendo 15). 1**), inalingana na mtazamo wa wale walio na bidii kwa ajili ya Torati ambao kwao mjadala wa “Mcha Mungu dhidi ya mgeuzwa-imani” uliamuliwa kwa ajili ya wale wa mwisho (**kwa ajili ya tofauti kati ya Wacha Mungu na waongofu tazama maelezo ya Matendo Bb - The Ethiopian Ask about Isaya 53**)) Katika muktadha huu kitenzi kuokolewa (Kigiriki: *sothenai*) kinaonekana kurejelea “haki” ambayo kwayo mtu anastahili katika ulimwengu ujao, wote wamchao Mungu na waongofu wakihukumiwa kulingana na haki yao.

Kukubalika kwa waongofu lilikuwa suala la mjadala kati ya Beit Shammai na Beit Hillel (**Aboth D’Rabbi Nathan, toleo la A 1**).